

@ - biuletyn ZIT SOM

nr 1 / czerwiec 2017

ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE SZCZECIŃSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO

STOWARZYSZENIE SZCZECIŃSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO

Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (SSOM) to organizacja bazująca na solidarnej współpracy samorządów i koordynująca prace zmierzające do stworzenia silnego ośrodka metropolitalnego. Wspólne prace polegają m.in.: na przygotowaniu koncepcji zarządzania Szczecińskim Obszarem Metropolitalnym, strategii rozwoju, zintegrowanych planów, wprowadzeniu uregulowań legislacyjnych, lobbingu i innych działaniach eksponujących atrakcyjność inwestycyjną, gospodarczą i kulturową obszaru.

SSOM działa od września 2009 r. i jest kontynuacją działalności SSWR (Samorządowe Stowarzyszenie Współpracy Regionalnej powołane dnia 15 kwietnia 2005 r.). U podstaw powołania Stowarzyszenia w 2005 roku legło przeświadczenie, że obecny jednolity model gminy nie stwarza wystarczających możliwości rozwoju i realizacji ponadgminnych projektów infrastrukturalnych, których celem jest trwały i zrównoważony rozwój całego regionu, zwiększenie jego międzynarodowej roli oraz poprawa jakości życia wszystkich jego mieszkańców.

Członkami założycielami są: Województwo Zachodniopomorskie, Gmina Miasto Szczecin, Gmina Dobra, Gmina Goleniów, Gmina Gryfino, Gmina Kobylanka, Gmina Kołbaskowo, Gmina Police, Gmina Stare Czarowo. W kolejnych latach do Stowarzyszenia dołączyły: Miasto Stargard Szczeciński, Gmina Stargard Szczeciński, Gmina Nowe Warpno, Starostwo Powiatowe w Policach, Gmina Stepnica, Miasto Świnoujście.

SPIS TREŚCI

1. Czym są ZITy? Narzędziami do rozwoju!	s. 3	4. Nadchodzi „Czas Zawodowców”	s. 7
2. Szczecińskie i Polickie autobusowe inwestycje	s. 4	5. Nowa droga do portu już prawie gotowa!	s. 8
3. Gmina Dobra z ważnymi inwestycjami	s. 5	6. Obrady wśród żaglowców	s. 10

Czym są ZITy? Narzędziami do rozwoju!

Autobusy, infrastruktura drogowa, infrastruktura rowerowa, termomodernizacje budynków użyteczności publicznej oraz szeroko rozumiana edukacja i inwestowanie w zwiększanie kapitału ludzkiego na terenach objętych ZIT – tak w skrócie można opisać czym są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne. Mechanizm ten jest realizowany na terenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego i obejmuje on 13 gmin. Wielkość dofinansowania przyznana na realizację ZIT SOM wynosi 109,1 mln EUR.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

to narzędzie, które po raz pierwszy pojawiło się w przedstawionych przez Komisję Europejską aktach prawnych na nową perspektywę. Przy pomocy tego instrumentu, partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Konkursy na inwestycje w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych już się rozpoczęły, kilka zostało już rozstrzygniętych. Instrument cieszy się wielkim zainteresowaniem gmin, które upatrują w nim szansę na szybsze realizowanie swoich zadań z zakresu infrastruktury i komunikacji, ale nie tylko. ZIT to także edukacja i rozwój społeczny, zarówno mniejszych jak i większych gmin należących do Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. – ZIT to nowa nazwa, która pojawiła się w związku z dystrybucją środków z Unii Europejskiej do gmin, miast, metropolii. Polska jako lider tego sposobu wydatkowania pieniędzy utworzyła w 17 miastach instytucje pośredniczące, jedną z takich instytucji jest Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Otrzymaliśmy środki na zadania, które będą realizowane na naszym obszarze. Otrzymamy także pieniądze na zadania realizowane wspólnie przez samorządy, a ich celem będzie podniesienie jakości życia mieszkańców – mówi Roman Walaszkowski, Dyrektor Biura Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Warto pamiętać, że inwestycje realizowane w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych podzielone zostaną na trzy kategorie: - Wsparcie gospodarki i rozbudowa infrastruktury dla przedsiębiorców to pierwsze zadanie, na ten cel przeznaczono około 20 milionów Euro. Drugi obszar, który będzie podlegać wsparciu to zrównoważona mobilność miejska; mamy na myśli węzły przesiadkowe czy ścieżki rowerowe. Trzecie działanie to przebudowa dróg lokalnych i powiatowych. Te zadania są zaawansowane, niektóre są już nawet zrealizowane. Przeprowadzamy konkursy ograniczone do obszaru SOM, które przewidują działania edukacyjne, wsparcie modernizacji energetycznej budynków oraz innowacyjne przedsięwzięcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw – dodaje Roman Walaszkowski.

ZIT SOM jest finansowany z następujących źródeł:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego
- Krajowe Programy Operacyjne (przede wszystkim Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020)
- Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 wsparcie działań lidera ZIT jako Instytucji Pośredniczącej i wsparcia eksperckiego dla ZIT.

W kolejnych artykułach będziemy przybliżać Państwu, ile dobrego dla naszego obszaru metropolitalnego udało się zrobić dzięki inwestycjom w ramach ZIT.

Roman Walaszkowski, Dyrektor Biura Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego

Szczecińskie i Polickie AUTOBUSOWE INWESTYCJE

Inwestycje w poprawę jakości życia mieszkańców Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego wpisują się w idee ZIT. Dzięki dofinansowaniu już wkrótce mieszkańcy Szczecina i Polic poruszać się będą nowoczesnym taborem autobusowym. Co więcej Police doczekają się bardzo oczekiwanego węzła przesiadkowego. Inwestycja ruszy niebawem. Zrównoważony transport jest jednym z priorytetów mobilnego społeczeństwa. Nowe autobusy spełniają wszystkie normy ekologiczne i będą stanowić nową jakość na miejskich drogach.

Autobusy będą posiadać wysoki standard i przystosowane będą do przewozu osób niepełnosprawnych.

wyposażenie pojazdów w obniżoną podłogę, dodatkowe systemy informacji pasażerskiej – *dodaje Michał Przepiera.*

Pojazdy pojawią się na ulicach Szczecina w przyszłym roku. Nowe pojazdy trafią do Szczecińskiego Przedsiębiorstwa Autobusowego „Dąbie” Spółka z o.o.

Również Police wzbogacą się o nowoczesny tabor autobusowy. Piętnaście

Nowoczesny tabor autobusowy, węzły przesiadkowe w tym parkingi park/bike&ride oraz inteligentne systemy transportowe – takie inwestycje są możliwe do realizacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Gmina Miasto Szczecin mając możliwość ubiegania się o środki zewnętrzne zdecydowała się na zakup nowoczesnego i niskoemisyjnego taboru autobusowego.

Zamówienie obejmuje zakup 20 autobusów z silnikami diesla, 10 jednoczłonowych i 10 przegubowych, spełniających normy emisji spalin EURO VI, co zmniejszy negatywny wpływ emisji spalin na środowisko. Przetarg na zakup został rozstrzygnięty w kwietniu tego roku – *mówi Michał Przepiera, Zastępca Prezydenta Szczecina.*

Wymiana autobusów na nowocześniejsze – wiąże się ze wzrostem komfortu i obsługi pasażerów, w tym z obniżoną sprawnością ruchową, poprzez

autobusów kosztować będzie piętnaście milionów złotych. Dofinansowanie dla Gminy Police wynosi 70% wartości inwestycji. Jak zapewnia Zastępca Burmistrza Polic Jakub Pisański, realizacja zadania jest możliwa dzięki Zintegrowanym Inwestycjom Terytorialnym. Pierwsze autobusy do Polic dotrą już jesienią: - W trakcie realizacji są dwa istotne przedsięwzięcia. Pierwszym z nich jest zakup taboru niskoemisyjnego. W przestrzeni trzech lat zakupimy 15 autobusów, przetarg na pierwsze pięć autobusów jest rozstrzygnięty. Żeby spółka sprawnie funkcjonowała wymieniamy średnio cztery autobusy rocznie. Fundusze Unijne są doskonałą okazją do zwiększenia potencjału SPPK. Bardzo cieszymy się, że możemy wykorzystać taką szansę – *mówi nam Jakub Pisański.*

Autobusy będą charakteryzowały się niską emisją spalin, a także nowoczesnymi rozwiązaniami technicznymi. SPPK zadbało by nowe pojazdy, które

będą obsługiwać między innymi popularną linię 107 były bardzo wygodne:

- Zawsze kupujemy autobusy spełniające normy środowiskowe Unii Europejskiej. Mamy świadomość, że promowane są technologie alternatywne, jednak zdecydowaliśmy się, że kupimy autobusy zasilane silnikami spalinowymi o najwyższych normach ekologicznych. Będą to autobusy niskopodłogowe, klimatyzowane, wyposażone w usprawnienia

dla pasażerów, z wydzieloną strefą dla wózków i innych grup pasażerów

- *mówi Grzegorz Ufnarz, Kierownik Działu Przewozów Szczecińsko-Polickiego Przedsiębiorstwa Autobusowego.*

Kolejna ważna inwestycja dla Polic to wspomniany wcześniej punkt przesiadkowy, który jak mówią władze gminy będzie zupełnie nową jakością w mieście: - Węzeł przesiadkowy sprawować będzie funkcję nowej pętli autobusowej, nowa lokalizacja węzła to tzw. „piaskownik”. Obok powstaną miejsca do zaparkowania samochodów i rowerów, a także zaplecze sanitarne dla mieszkańców i kierowców. Obecna pętla autobusowa nie spełniała już oczekiwań tak dużego miasta jak Police - *mówi Jakub Pisański.*

Police się zmieniają, mieszkańców jest coraz więcej, a ich potrzeby transportowe rosną, szczególnie w kontekście dużego przemieszczania się mieszkańców pomiędzy tą miejscowością, a Szczecinem. Nowe inwestycje zapewne poprawią komfort życia mieszkańców Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Gmina Dobra z ważnymi inwestycjami

Dzięki inwestycjom realizowanym ze wsparciem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Gmina Dobra staje się jeszcze ważniejszym ogniwem Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Jak mówi wójt Teresa Dera dofinansowane zadania nie mają charakteru spektakularnego, ale są bardzo ważne dla mieszkańców oraz dla przedsiębiorców działających na terenie gminy. Jakie zadania zostały zrealizowane? Które są w trakcie realizacji? Które niebawem się rozpoczną?

- Bardzo się cieszę, że Gmina Dobra uczestniczy w realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. ZIT to dla nas wielka szansa, a także inicjatywa umożliwiająca łączenie Gminy Dobra ze Szczecinem, z Policami, z Gminą Kołbaskowo. To nie są tylko zadania ograniczające się do naszych mieszkańców, ale to zadania, które służą wszystkim członkom Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Chodniki, drogi, ulice, to są inwestycje, które nas łączą. Niektóre inwestycje są już zrealizowane, inne dopiero w planach, wszystkie jednak są dla nas bardzo ważne

- **mówi wójt Gminy Dobra Teresa Dera**

W Gminie Dobra zrealizowane zostaną trzy zadania ze wsparciem ZIT w trybie pozakonkursowym, w tym dwa dotyczące infrastruktury drogowej. Z punktu widzenia przedsiębiorców bardzo ważną inwestycją jest modernizacja ulicy Spółdzielców w Mierzynie. To zaledwie 800 metrów drogi, inwestycja warta ponad 2,5 miliona złotych. Z punktu widzenia lokalnego biznesu to bardzo ważne zadanie. Ulicą Spółdzielców do okolicznych zakładów pracy dojeżdża codziennie kilkaset osób:

- Konieczność modernizacji tej ulicy przedsiębiorcy zgłaszali od wielu miesięcy, tak naprawdę tędy ciężko było się poruszać. Zlokalizowane jest tu kilka małych i średnich firm, droga umożliwi im dalszy rozwój, a także umożliwi lokowania tu kolejnych przedsiębiorstw. Swoje oblicze zmieni także ulica Wiosenna w Skarbimierzach. Prace jeszcze się nie rozpoczęły, ale jak zapewnia Tomasz Kakowski, Zastępca Kierownika ds. Spraw Komunalnych i Inwestycji z Urzędu Gminy w Dobrej, wszystko jest

kwestią najbliższych tygodni.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w Gminie Dobra to nie tylko infrastruktura drogowa. Gmina wchodząca w skład Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego zmodernizuje także budynki użyteczności publicznej: - Trwa obecnie budowa nowej części budynku szkoły, wzrost liczby uczniów powoduje konieczność rozbudowy placówek edukacyjnych. Poza budowaniem nowych modernizujemy stare. W ramach działania 2.6 Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru cała szkoła została poddana termomodernizacji. Nie widać tego z zewnątrz, ale z punktu widzenia dyrekcji szkoły i władz gminy to bardzo istotne zadanie i bardzo cenne wsparcie – *podkreśla Tomasz Kakowski.*

ULICA SPÓŁDZIELCÓW PO MODERNIZACJI

PRZED MODERNIZACJĄ

W TRAKCIE MODERNIZACJI

Nadchodzi „Czas Zawodowców”

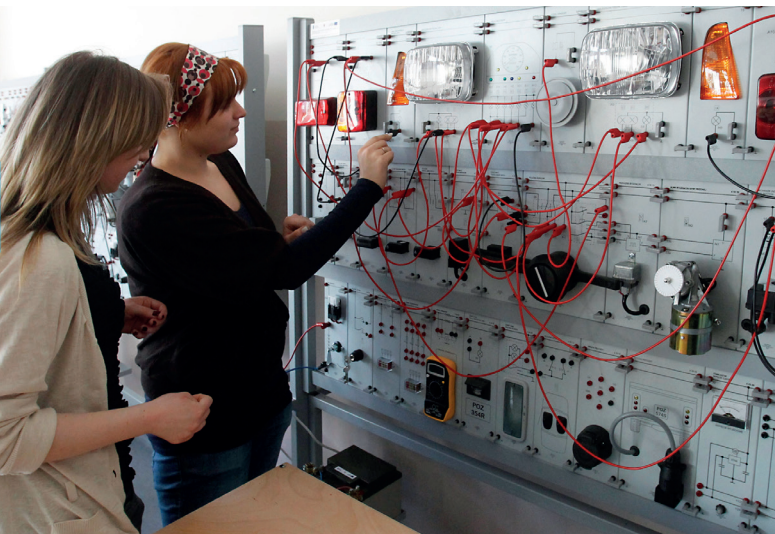
Zespół Szkół nr 4 im. Armii Krajowej, Zespół Szkół Elektryczno-Elektronicznych, Centrum Edukacji Ogrodniczej, Zespół Szkół Samochodowych oraz Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej, a także kilka innych to placówki, które otrzymały dofinansowanie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Wspieranie edukacji młodych ludzi, szczególnie w przypadku kształcenia zawodowego, jest bardzo istotne z punktu widzenia szczecińskiego i zachodniopomorskiego rynku pracy. Jednym z najlepiej ocenionych projektodawców w zakresie edukacji zawodowej było Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

Wyposażenie laboratoriów i pracowni oraz warsztaty a także doradztwo zawodowe – między innymi takie zadania zostaną zrealizowane ze środków pochodzących z mechanizmu ZIT. Gmina Miasto Szczecin pozyskała środki na realizację projektu

„Czas na zawodowców – wzrost kształcenia zawodowego szczecińskich szkół”.

Wartość projektu to ponad 9 milionów złotych. Realizowany projekt zakłada także doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu poprzez różnorodne szkolenia i studia podyplomowe.

- Wsparciem zostanie objętych łącznie 961 uczniów i 21 nauczycieli kształcenia zawodowego. Nabycie dodatkowych kompetencji zawodowych odbywać się będzie poprzez staże i praktyki zawodowe dla wszystkich uczniów biorących udział w projekcie – *mówi Marta Kufel z Centrum Informacji Urzędu Miasta w Szczecinie.*

Projekt „Czas na zawodowców – wzrost kształcenia zawodowego szczecińskich szkół” jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby szkół biorących w nim udział. Analiza rynku pracy oraz rozmowy z pracodawcami wykazały, że poszukiwani są absol-

wenci szkół technicznych posiadający dodatkowe kwalifikacje potwierdzone uznawanymi certyfika-

tami. Szanse absolwenta na rynku pracy zwiększają umiejętności, które wykraczają poza podstawę programową kształcenia w danym zawodzie.

- Wszyscy uczniowie biorący udział w projekcie zostaną również objęci działaniami związanymi z doradztwem edukacyjno-zawodowym. Grupa docelowa zdobędzie możliwość trwałego zatrudnienia poprzez realizację zindywidualizowanej ścieżki wsparcia szkoleniowo-zawodowego. W tej chwili trwają prace związane z zakupem niezbędnego wyposażenia pracowni i warsztatów szkolnych. Pozwoli to na stworzenie pomieszczeń, które będą pozwalały na kształcenie uczniów zgodne z wymogami stawianymi przez współczesny rynek pracy – *dodaje Marta Kufel.*

W ramach realizacji projektu, swoje umiejętności i kompetencje zawodowe związane z nauczaniem zawodem udoskonalą również nauczyciele. Dzięki stworzeniu w szkołach odpowiednich warunków, odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów możliwe będzie podniesienie poziomu kształcenia zawodowego.

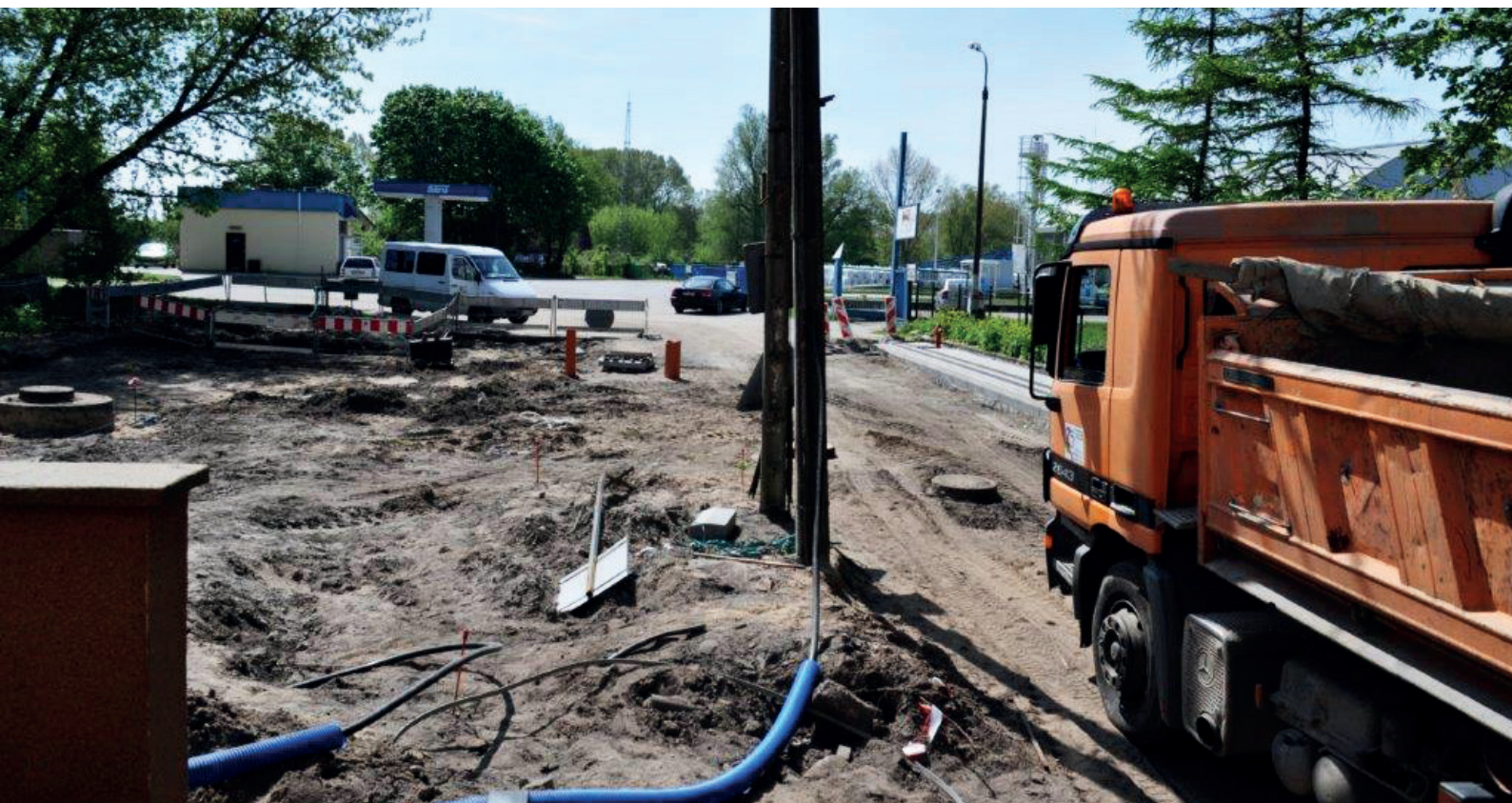
- Oczekujemy jako wnioskodawcy, że uczniowie nawiążą współpracę z zakładami pracy i w czasie staży dadzą się poznać jako sumienni i odpowiedzialni młodzi pracownicy. Część pracodawców, deklaro- wało chęć zatrudnienia stażystów po zakończeniu stażu. Możliwe to jest w przypadku uczniów klas czwartych, którzy zakończyli już edukację szkol- ną. Natomiast dla uczniów klas młodszych zapo- znanie się z realizacją cyklu produkcyjnego lub usługowego zakładu, z występującymi problemami może stanowić mobilizację do dalszej nauki – *mówi Grzegorz Śmigiełski ze Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.*

Sytuacja na rynku pracy wymaga zarówno od pracodawców jak i młodych ludzi dużej zawodo- wej elastyczności. Możemy być pewni, że dobrze wyposażone sale lekcyjne to podstawa edukacji za- wodowej na najwyższym poziomie. Przy wsparciu przedsiębiorców uda się wykształcić kadry, które będą doskonale sobie radzić na rynku pracy Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Nowa droga do portu już prawie gotowa!

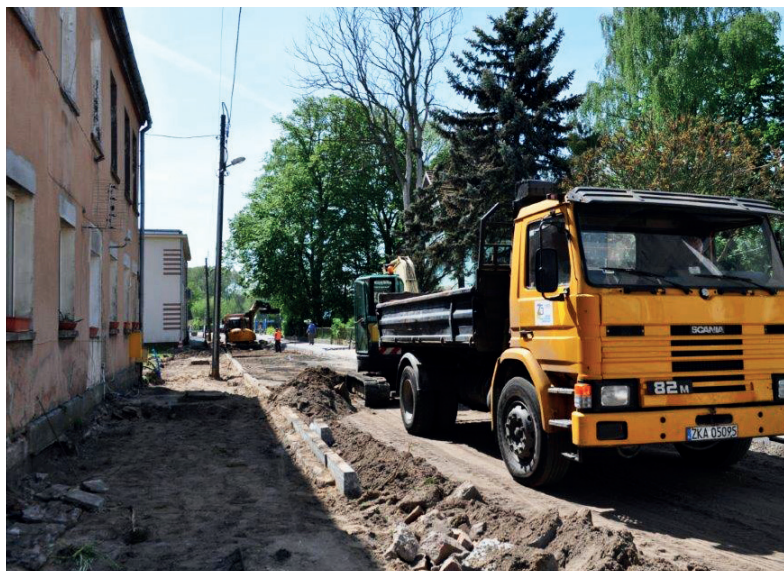
Dla Stepnicy to inwestycja o znaczeniu dualnym: wygoda dla mieszkańców miejscowo- ści i łatwiejszy dojazd o zakładów pracy oraz zachęta dla inwestorów, którzy planują portowe biznesy z tym miastem. Jak mówi burmistrz Stepnicy Andrzej Wyganowski, re- alizacja zadania jest priorytetem jeżeli mówimy o infrastrukturalnym rozwoju tej pięk- nie położonej miejscowości w naszym obszarze metropolitalnym.

Zwiększanie mobilności regionalnej to jeden z priorytetów jeżeli chodzi o wydatkowanie pieniędzy w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Gmina Stepnica dynamicznie się rozwija, a dzięki środkom z mechanizmu ZIT ma szansę na jeszcze szybszy, gospodarczy rozwój. Mocno zaawansowane są już prace przy remoncie jednych z priorytetowych ulic tej miejscowości:

- Ulica Kościuszki i ulica Portowa to istotne ulice w centrum Stepnicy od 40 lat nie remontowane, posiadające w starym stylu oświetlenie uliczne na betonowych pamietających lata sześćdziesiąte słupach energetycznych. Ulice te praktycznie były pozbawione parkingów tak potrzebnych szczególnie w rejonie portu, przystani żeglarskiej i plaży. Ulice te mają bardzo duże znaczenie jako ulice dojazdowe do portu jak i do rekreacyjno- turystycznej części naszego miasta. Aktualnie realizowana inwestycja zmieni w zasadniczy sposób wygląd tej części Stepnicy ma ona znaczenie praktyczne jak i estetyczne. W ramach inwestycji powstanie nowa nawierzchnia ulicy, nowe chodniki, ponad 100 miejsc parkingowych, zostaną zdemontowane betonowe słupy energetyczno- oświetleniowe, a kable zasilające oświetlenie uliczne i doprowadzające energie elektryczna do posesji zostaną zakopane w ziemi – *wymienia wszystkie zmiany na ulicy Kościuszki i Portowej burmistrz Andrzej Wyganowski.*

To jednak nie koniec zmian i innowacji. Zostanie wybudowane nowoczesne ledowe oświetlenie uliczne oraz kanalizacja uliczna wód opadowych, której dotychczas tam nie było. - Bardzo zależało nam aby ująć tą inwestycję w ZIT SOM i zakwalifikować ją do realizacji, starania trwały około 1,5 roku, najważniejsze, że okazały się skuteczne. Realizacja inwestycji bardzo pozytywnie została przyjęta przez mieszkańców ale także przez właścicieli firm funkcjonujących w porcie przeładunkowym i rybackim i będzie ona miała bardzo duże znaczenie na dalszy rozwój tej części naszego miasta. Inwestycja zgodnie z zapewnieniem wykonawcy zostanie zakończona na koniec czerwca, a więc na kilka miesięcy przed zakładanym terminem – dodaje burmistrz Andrzej Wyganowski.

Obrady wśród żaglowców

Od 5 do 8 sierpnia Szczecin stanie się prawdziwą światową stolicą żeglarstwa. Na regaty The TallShipsRaces przybędzie do naszego miasta ponad 100 najpiękniejszych jednostek pływających. Szacowana ilość gości to prawie... 3 miliony osób! Podczas regat odbędzie się konferencja organizowana przez Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego w dniach od 6 do 8 sierpnia czyli w trakcie trwania finału regat The TallShipsRaces 2017 organizuje ogólnopolską konferencję pod tytułem „Zintegrowane Inwestycje Terytorialne impulsem zrównoważonego rozwoju”

– W ramach konferencji zajmować się będziemy transportem, integracją transportu publicznego oraz wpływem transportu na jakość środowiska. Zapraszamy samorządowców, aktywistów miejskich, osoby interesujące się jakością życia w mie-

ście. W konferencji wezmą udział naukowcy oraz praktycy z Polski, ale także ze świata – *mówi Roman Walaszkowski, dyrektor biura Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.*

Więcej informacji na temat tego wydarzenia już wkrótce znajdziecie na naszych stronach internetowych!

Dowiedz się więcej!

Odwiedzaj regularnie stronę Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego oraz Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych! Zapraszamy także do zapoznania się z filmowym rozszerzeniem tematów poruszonych w naszym E-biuletynie ZIT SOM!

1. Autobusowe inwestycje dla Szczecina i dla Polic

<https://youtu.be/8NzKeKXFIRc>

2. Czym są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne? Wyjaśniamy!

<https://youtu.be/7a4BVSQ6MU>

3. Zapraszamy na konferencję, która odbędzie się podczas regat The Tall Ships Races 2017

<https://youtu.be/noQcwb0wxYM>

4. Gmina Dobra rozwija się z udziałem inwestycji współfinansowanych z mechanizmu ZIT

<https://youtu.be/jTsyVa9y6CE>

